

درس سمینار و روش تحقیق

فرید اسماعیلی

Farid_63@yahoo.com

www.faridesm.ir

تماس با استاد از طریق پست الکترونیکی
مشاهده اطلاعیه ها، نمرات، دریافت فایل ها در وب سایت

جمع آوری مطالب و روشهای مربوطه

جمع آوری مقالات و روشهای مربوطه

- منابع اطلاعاتی:

- کتاب های موجود
- کنفرانس های مرتبط مخصوصا کنفرانس هایی که به صورت دوره ای برگزار شده و در بر گیرنده آخرین تحقیقات در زمینه موضوعات روز می باشد
- مجلات علمی مرتبط
- سایت انجمن های علمی مرتبط
- پایان نامه های مرتبط
- سایت دانشگاه هایی که در ارتباط با موضوع تحقیق می کنند
- مشاوره با متخصصین

مکان هایی که می توان از طریق آنها مقالات و اطلاعات مورد نیاز را کسب کرد

- کتابخانه ها

- بخش کتابها
- بخش پایان نامه ها
- بخش مجلات و مجموعه مقالات موجود
- بخش های بالا در کتابخانه هایی که دانشگاه با آنها در ارتباط است

- اینترنت:

- استفاده از موتورهای جستجو مخصوصا Google Scholar
- دسترسی به کتابخانه هایی که قابل جستجو می باشند
- مراجعه به سایت دانشگاه ها
- مراجعه به مجلات On-Line
- عضویت در Acadmia.edu و Researchgate.net

کتابخانه ها

- کتابخانه دانشکده
 - بخش مجلات
 - مجموعه مقالات
 - مجموعه مقالات کنفرانس های مرتبط و اهمیت آن
 - کنفرانس های دیگر
- کتابخانه مراکز و سازمان های مرتبط با موضوع پایان نامه
 - استانداردهای سازمان مدیریت و برنامه ریزی
 - کتابخانه ملی
 - کتابخانه وزارت علوم
 - پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکتری داخل و خارج از کشور
- امکان قرض کتاب از کتابخانه دانشگاه های دیگر ایران

کتابخانه ها (ادامه)

- عضویت مجلات On-line شامل سایت Elsevier
- عضویت در کتابخانه دانشگاه های خارج از کشور
- امکان قرض گرفتن کتاب از British Library از طریق مرکز اسناد (درخواست توسط استاد راهنما)

اینترنت

- سایت دانشگاه ها
 - مجموعه مقالات چاپ شده
 - پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکتری
- سایت مجلات علمی
- موتورهای جستجو عمومی:
 - Google
 - AltaVista
 - Yahoo
- سایت های تخصصی
 - Science Direct
 - VikiPedia
- کتابخانه دانشگاه های دنیا
- کتابخانه های Online و مجانی:
 - Ebooks.com
- کتابفروشی amazon.com (کتاب از طریق مرکز اسناد به امانت گرفته شود)
- موارد دیگر:
 - کرک برنامه ها در Crack.ru
 - استفاده از برنامه Google Desktop برای سامان دهی و جستجوی مطالب جمع آوری شده

نحوه پیدا کردن رفرنس های مفید

- تعیین کلمات کلیدی و کلمات هم معنی آنها
- مراجعه به مراجع ذکر شده در انتهای مقالات
- تماس با نویسندگان مقالات
- مشاوره با اساتید، دانشجویان قدیمی، متخصصان مرتبط با موضوع

نکات مهم در جمع آوری مقالات

- هر مقاله ای مفید نیست
- مجموعه مقالات کنفرانس معتبر رشته شما یکی از بهترین مراجع و کاملترین آنها می باشد
- جمع آوری مقالات یک پروسه تدریجی است
- آشنایی لازم با فرمت های رفرنس دهی و اطلاعات مورد نیاز آنها کسب و حتما کلیه اطلاعات لازم جهت رفرنس دهی به مقالات گردآوری شده، به محض دسترسی اولیه به مقاله در پشت مقاله و یا در یک دفترچه ثبت شود
- مقالات مناسب در اولین دسترسی مورد مطالعه قرار گرفته و به عنوان مرجعی جهت پیدا کردن مراجع دیگر مورد استفاده قرار گیرند
- امکان ترجمه مقالات توسط translator ها
- در اولین فرصت مقالات را مطالعه و از طریق آنها دانش و کلمات کلیدی خود را اصلاح نمایید

2. خواندن مقالات و یاد داشت برداری

محتوای این بخش

- مهارت های خواندن
- استراتژی های خواندن
- خواندی برای یک گزارش علمی

مهارت های خواندن

مهارت های خواندن

- مقدمه:

- خواندن مقالات جمع آوری شده
- با چه هدفی باید خواند
 - آشنایی با موضوع
 - بررسی تحقیقات انجام شده در ارتباط با هدف (Literature Review)
 - طراحی
 - ارزیابی
- چه روش هایی برای خواندن وجود دارد
- استراتژی های خواندن
- چه هدفی، چه استراتژی؟

اهداف یک پایان نامه علمی تحقیقی

- کسب دانش و مهارت های لازم در زمینه یک موضوع
- دقیق و درست تحلیل کردن و ارزیابی اطلاعات
- بخش مهم در راه سازی: طراحی و ارزیابی تا اجرایی

روش های خواندن

- از ابتدا تا انتها
- یادداشت برداری
- خلاصه برداری
- تشخیص موضوعات و مفاهیم / روابط بین مفاهیم
- خواندن سریع، سپس دقیق
- فکر در مورد موضوع سپس خواندن متن

استراتژی های خواندن

استراتژی های خواندن

- خواندن سریع و کلی (Global)
- خواندن کامل (Thorough)
- خواندن انتخابی (Selective)
- خواندن با دقت و تحلیل (Critical)

انواع هدف

- بسته به نوع هدف، سطح و نوع خواندن متفاوت است.

- انواع هدف:

- خواندن برای امتحان

- خواندن برای کار علمی

- به کارگیری استراتژی ها بستگی به هدف دارد

- خواندن برای امتحان:

- سریع، کامل، انتخابی

- خواندن برای تهیه گزارش علمی (تحقیق)

- سریع، انتخابی، دقیق و تحلیلی

خواندن برای امتحان

- اهداف کلی:

- کسب دانش
- تلفیق با دانش موجود
- به یاد سپاری مطالب
- فهم مطالب
- توانایی به کارگیری آن

فازهای خواندن برای یک امتحان

- آماده سازی (10%): آشنایی با موضوع کلی و موضوعات مهمی که باید خوانده شوند.
 - استراتژی سریع و کلی جهت فهم مطلب
- خواندن فعال (70%):
 - خواندن کامل به همراه یادداشت برداری، خط کشی زیر مطالب مهم
- تکرار و مرور (20%): یادآوری و تکمیل درک مطالب
 - بازنگری بخش های مهم
 - بیان مجدد
 - مطالعه خلاصه های تهیه شده

خواندن برای تحقیق علمی

خواندن برای تحقیق علمی

- اهداف کلی:

- تعریف مشکل کلی
- تعریف اهداف تحقیق
- پیدا کردن پاسخ ها موجود در ارتباط با اهداف تحقیق

سطوح خواندن برای گزارش علمی

- خواندن سریع و کلی
- خواندن انتخابی
- خواندن دقیق و تحلیلی

خواندن سریع و علمی: اهداف

- تشخیص هدف اصلی و کلی متن
- مروری بر آنچه می دانیم
- تشخیص اینکه آیا متن مورد مطالعه برای هدف تحقیق مفید است یا نه
- آیا متن به سوالات تحقیق پاسخ می دهد؟
- انتخاب بخش های مهم برای مراحل بعدی مطالعه

خواندن سریع و علمی یک مقاله: بخش های مرتبط متن

- عنوان
- نویسنده: نام، تخصص، محل کار
- نام مجله یا کنفرانس، سال چاپ
- خلاصه
- کلمات کلیدی
- مقدمه
- نتیجه گیری
- عناوین داخل متن
- تصاویر، جداول، گراف ها و دیاگرام ها

خواندن سریع و علمی یک مقاله: بخش های مرتبط متن (ادامه)

- علائم شامل:

- اولاً، ثانياً و ...
- 1، 2، 3، ...
- الف، ب، ج، ...
- به طور خلاصه می توان گفت ...
- در نتیجه می توان گفت که ...
- برای مثال ...
- متون خط کشی شده، کج، پررنگ و یا با فونت مختلف یا متونی که مارجین آنها از متن اصلی متمایز است
- اولین و آخرین جمله هر پاراگراف

خواندن سریع و علمی یک کتاب: بخش های مرتبط متن

- کلیه بخش های مهم یک مقاله (که در بالا ذکر شد)
- فهرست مطالب
- خلاصه و نتیجه گیری اول هر فصل

خواندن انتخابی برای یک گزارش علمی

- خواندن مطالبی که در مرحله قبل مشخص شده بودند
 - بسته به اینکه چه بخشی از گزارش را می نویسیم هدف از خواندن فرق می کند
 - بسته به هدف می توان بخش های مختلفی را خواند
 - هدف: آشنایی با موضوع <=== مقدمه
 - هدف: آشنایی با الگوریتم <=== بخش تبیین روش
 - هدف: بررسی نتایج <=== بخش های بحث و بررسی و نتیجه گیری
 - هدف: تشخیص کارهای ممکن برای ادامه تحقیق <=== نتیجه گیری و توصیه ها

خواندن انتخابی برای یک گزارش علمی (ادامه)

- مشخص کردن بخش های مفید با توجه به هدف
– پررنگ کردن و یا کشیدن خط زیر مطالب مهم
- تعیین کلمات کلیدی متن یا خلاصه برداری از آن
- باز نویسی هدف کلی و سوالات اصلی تحقیق مربوطه
- باز نویسی نتایج به دست آمده در متن (پاسخ هایی که به سوالات مورد نظر تحقیق که علی القاعده مرتبط با سوالات تحقیق ما می باشند)

خواندن دقیق و تحلیلی

- خواندن برای پاسخ به سولات زیر:
 - آیا با نظر نویسنده متن موافقیم؟
 - آیا آنچه در متن نوشته شده است قابل اعتماد است؟
 - آیا کلیه مسائلی که می بایستی در متن ذکر شوند ذکر شده اند؟
 - آیا مباحث طرح شده مورد قبول می باشند؟

هدف بحث	تحلیل بحث
یک حقیقت	آیا می توان آن را چک کرد
یک عقیده	آیا با نویسنده هم عقیده ایم
توصیه	مبتهی بر کدام اصل یا استدال
نظریه	آیا دقیقا استدلال شده است

انواع روشهایی که برای بحث در پیش گرفته می شود

- تشریح و توضیح
- شمول یا عدم شمول یک موضوع در یک نظریه
- تبیین علت های و معلول های آنها
- مقایسه
- هم نظر بودن یا مخالف بودن با یک موضوع
- شرایط لازم یا کافی برای یک موضوع
- استدلال بر مبنای نظرات دیگران

یک تمرین

- یک مقاله در ارتباط با موضوع خود انتخاب کنید
- برای Global چه بخش هایی را می خوانید؟ مشخص کنید؟
- از محتوای متن کلمات کلیدی را مشخص، از آن خلاصه برداری نموده و مطالب مهم و نتایج را با بیان خود ارائه نمایید.
- تحلیل محتوای مقاله
 - ارزیابی مطالب
 - کامل بودن مقاله با ذکر موارد نقص
 - آیا استدلالات صحیح اند؟ اگر نه چرا؟

پایان جلسه

با تشکر از جناب آقای دکتر مسعود ورشوساز
دانشیار دانشکده مهندسی نقشه برداری دانشگاه صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی